

Een leerling van vier was door een ziekte niet continent. Ouders hadden een lijst van personen voorgedragen die de leerling konden verschonen. De school heeft de ouders van de leerling medegedeeld dat hij niet meer welkom was. Er is onvoldoende naar mogelijkheden gezocht om het zorgprobleem op te lossen.

06/07 N-02, Klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs, 13 december 2006

De klacht is afkomstig van de heer en mevrouw L, ouders van de minderjarige A, gewezen leerling van basisschool Y. Zij richt zich tegen de heer X en mevrouw Z, respectievelijk als directeur en bovenschools manager verbonden aan School Y.

Inhoud van de klacht:

Ten tijde van de inschrijving van A als leerling van School Y bestonden er wachtlijsten voor de basisscholen. A is als leerling aangemeld bij School Y in september 2003, dit was kort voor diens derde verjaardag. Op aandringen van klagers is A in januari 2004, toen hij drie jaar en een paar maanden oud was, via het consultatiebureau doorverwezen naar een kinderarts. Hierop volgde een traject van onderzoeken in het ziekenhuis. In november 2004 kregen klagers van een geneticus te horen dat bij A het zeldzame en relatief onbekende syndroom van Sotos was vastgesteld. Klagers hebben School Y hiervan in een gesprek in november 2004 op de hoogte gebracht. Wat betreft A's zelfredzaamheid hebben klagers in oktober 2004 de indruk gehad dat A 'er bijna was', welke indruk gedeeld werd door het kinderdagverblijf. Om die reden is A een maand langer op het kinderdagverblijf gebleven. Op de momenten waarop A alvast mocht wennen op School Y, dit zijn 5 à 6 ochtenden in september en oktober 2004 geweest, is hij niet incontinent geweest. Achteraf kan worden gezegd dat dit toeval geweest moet zijn. A is met ingang van november 2004 definitief op School Y toegelaten.

In november 2004 heeft School Y met klagers gesproken over het oplossen van het probleem dat A op school een of meerdere malen per dag moest worden verschoond. Op een vrijdag in november 2004 hebben klagers een lijstje aangeleverd met externe personen die hiervoor oproepbaar waren. Op een maandag in november 2004 hebben klagers om 15.00 uur van de school te horen gekregen dat A met ingang van 16 november 2004 niet meer welkom was op School Y. De oplossing die met klagers was afgesproken voor het verschonen van A heeft van School Y bij voorbaat geen enkele kans van slagen gekregen. School Y heeft nadien nooit meer geïnformeerd naar A's welzijn.

De klacht betreft dat School Y te kort is geschoten in haar zorgplicht jegens A. Klagers hebben geen redelijke kans gekregen het probleem van het verschonen van A in verband met diens incontinentie zelf op te lossen door hiervoor aan de hand van een lijstje externe personen in te zetten. Na enkele dagen de school te hebben bezocht, kregen klagers te horen dat A niet meer welkom was op School Y. Klagers werd feitelijk geen keus geboden en de school liet in het ongewisse of en zo ja, wanneer A kon terugkeren op school.

A heeft 5 maanden thuis gezeten, waarna hij met een 'rugzakje' is toegelaten op een andere basisschool.

Verweer:

Aangeklaagden voeren aan dat van een reguliere basisschool bezwaarlijk kan worden verwacht dat leerkrachten verantwoordelijk zijn voor het soms meermaals op een dag verschonen van een leerling. De externe personen die School Y aan de hand van een lijstje kon oproepen voor het verschonen van A waren op de momenten waarop hun hulp nodig was niet bereikbaar. Uiteindelijk heeft dit voor School Y tot een onhoudbare situatie geleid.

Aangeklaagden betogen voorts dat de directeur van School Y tegen klagers heeft gezegd dat A 'even thuis moest blijven totdat er een goede oplossing gevonden was'. School Y is hierbij van de verwachting uitgegaan dat A niet lang thuis hoefde te blijven omdat klagers zelf hebben aangegeven een au-pair aan te trekken die permanent stand-by zou zijn voor het verschonen van A. Bovendien heeft de directeur de term 'verwijderen' of 'schorsen' hierbij niet gebruikt: hij heeft tegen klagers gezegd dat de oplossing die was bedacht voor het verschoningsprobleem niet tot het gewenste effect had geleid. Volgens aangeklaagden heeft School Y veel energie gestoken in het vinden van een oplossing voor A. School Y en klagers zouden onafhankelijk

van elkaar naar oplossingen zoeken. School Y heeft contact opgenomen met de Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL) en Bureau Jeugdzorg, en voorts met de Stichting Gewoon Anders (CVI) om in aanmerking te komen voor een 'rugzakje'. Bij alle instanties die door de school zijn benaderd, bleken lange wachlijsten te bestaan.

Oordeel:

De Commissie overweegt dat in het *Protocol aannamebeleid* in paragraaf 3.3.6 van de schoolgids van School Y het volgende is bepaald. De tekst is hier voorzover van belang weergegeven.

'Bij plaatsing van een kind met een vorm van een handicap op School Y hebben we als school een aantal voorwaarden gesteld. Voorwaarden om op School Y een gehandicapt kind te plaatsen zijn:

- er moet een goed contact zijn met de ouders. Zij moeten bereid zijn om medewerking te verlenen bij een aantal activiteiten.
- (.....)
- Het kind moet voldoende zelfstandig en zelfredzaam zijn.
- (.....)

Bij het onderdeel zelfredzaamheid willen we met name wijzen op het zindelijk zijn van het kind. Hierbij denken we natuurlijk niet aan de ongelukjes die zeker bij jonge kinderen kunnen gebeuren. Nee, we denken hierbij aan het structureel niet zindelijk zijn. We kunnen dit als school dan niet zonder meer opvangen. Het misschien een of meerder keren verschonen van het kind zou een onverantwoorde aanslag zijn op de tijd van de leerkracht en dit zou ook niet in verhouding staan met de tijd voor de andere kinderen van de groep. Er zal dan samen naar een oplossing worden gezocht. Alleen als er door de ouders of door school extern een oplossing kan worden geboden, zou het kind naar school kunnen. We denken hierbij bijvoorbeeld aan het oproepbaar zijn van de ouder of een plaatsvervanger. Indien dit dus niet geregeld kan worden, kunnen we het kind niet plaatsen totdat het zindelijk is'.

De Commissie stelt vast dat klagers op verzoek van School Y in november 2004 een lijstje hebben aangeleverd met 2 oproepbare personen en voorts dat School Y in november 2004 A met ingang van de volgende dag niet meer heeft toegelaten op school. Klagers hebben onbetwist gesteld dat het aangeleverde lijstje nog incompleet was vanwege het feit dat zij nog doende waren vrienden en bekenden om medewerking te vragen. Gelet op de zorgplicht van de school acht de Commissie het van groot belang dat de school zich actief opstelt in het samen met de ouders vinden van de oplossing voor een probleem als waarvan in casu sprake is. Blijkens de verklaringen van partijen ter zitting heeft de directeur van School Y reeds één dag na de activering van het lijstje met personen vastgesteld dat het niet werkte. De Commissie is niet gebleken dat de directeur klagers hierover op een zodanig tijdstip heeft geraadpleegd dat zij zijn besluitvorming terzake nog konden beïnvloeden.

Een en ander brengt de Commissie tot het oordeel dat de directeur klagers geen redelijke kans heeft geboden om het lijstje met oproepbare personen te completeren aldus dat klagers het probleem van het verschonen van A conform het bepaalde in de schoolgids uiteindelijk zelf zouden oplossen. De Commissie acht de klacht in zoverre gegrond.

De Commissie constateert dat de directeur van School Y A met ingang van november 2004 niet meer op school heeft toegelaten.

Gelet op de ingrijpende gevolgen van een schorsing of een anderszins niet toelaten van een leerling is de Commissie van mening dat een professioneel handelende school een dergelijk besluit slechts in samenspraak met de ouders neemt. De Commissie begrijpt dat de school de genomen maatregel bedoeld heeft als een time-out. De Commissie stelt vast dat de school tekort is geschoten in de communicatie hierover met klagers, als gevolg waarvan partijen onvoldoende eraan toegekomen zijn samen de gevolgen van de genomen maatregel voor A te ondervangen.

De Commissie is van oordeel dat aangeklaagden te dezen onzorgvuldig hebben gehandeld. Voorzover de klacht daarop is gericht, acht de Commissie deze gegrond.

Klagers hebben als grief geuit dat A van School Y is verwijderd. Volgens klagers hebben de directeur en het bestuur van de school geen enkele inspanning of bijdrage geleverd die uitzicht bood op een structurele oplossing en op een terugkeer van A naar School Y.

De Commissie overweegt dat klagers niet aannemelijk hebben gemaakt dat aangeklaagden het oogmerk hebben gehad A van School Y te verwijderen. Uit de contacten die aangeklaagden hebben gehad met de PCL, Bureau Jeugdzorg en de CVI blijkt dat zij ervan zijn uitgegaan dat A een leerling van School Y was gebleven. Uit die contacten blijkt bovendien dat aangeklaagden voorshands hebben aangenomen dat A, al dan niet met een 'rugzakje', zou terugkeren op School Y. Aangeklaagden hebben onweersproken gesteld dat zij bij hun diverse inspanningen om tot een oplossing voor A te komen werden gehinderd door lange wachttijden bij de verschillende instanties én door het stroever verlopende contact met klagers.

Voorzover de klacht erop neerkomt dat A van School Y is verwijderd en aangeklaagden geen enkele bijdrage hebben geleverd om tot een structurele oplossing en tot een terugkeer van A op School Y te komen, verklaart de Commissie deze ongegrond.

Aanbeveling.

De Commissie beveelt aan dat het bevoegd gezag erop toeziet dat uitgaande haar zorgplicht School Y zich voortaan actief opstelt in het samen met de ouders vinden van de oplossing voor problemen zoals het onderhavige.